

5. Клименко І.В., Линьов К.О. Технології електронного врядування.– К: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.

Ковтун Л.Ю.

магістр,

*курсант факультету підготовки,
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників податкової міліції*

Науковий керівник: Біла В.Р.

*кандидат юридичних наук, доцент, заступник начальника кафедри,
Університет державної фіскальної служби України*

ЩОДО ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Виникнення права взагалі та митного права зокрема об'єктивно зумовлено потребою регламентації, регулювання існуючих суспільних відносин та захисту їх від різного роду посягань. Ефективність такої регламентації (регулювання) багато в чому залежать від того, які відправні ідеї та начала будуть покладені в його основу. Дія та реалізація принципів має першочергове значення для досягнення цілей та виконання завдань галузі митного права.

Згідно з положеннями ст. 5 Митного кодексу України державна митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки. Державна митна політика є складовою частиною державної економічної політики [1].

У свою чергу, захист митних інтересів держави (національних інтересів України) забезпечується та реалізовується шляхом здійснення державної митної справи (ст. 6 Митного кодексу України) [1].

Слід пам'ятати, що реалізація завдань провадження у справах про порушення митних правил не обмежується лише діяльністю митних органів. Згідно з положеннями ч. 2 ст. 522 Митного кодексу України, окремі склади правопорушень, а також усі справи про порушення митних правил, вчинені особами, які не досягли 18-річного віку, розглядаються місцевими судами (суддями) [1].

Досліджуючи питання принципів здійснення адміністративного провадження у справах про порушення митних правил варто зосередити увагу на низці приписів Митного кодексу України для повного розуміння характеру норм, які підлягають до застосуванню.

По-перше, йдеться про положення ст. 487 Митного кодексу України, згідно з якими згадане вище провадження здійснюється відповідно до цього Кодексу, а в частині, що не регулюється ним, – відповідно до законодавства України про адміністративні правопорушення. Норми, які вказують на необхідність застосування норм Кодексу України про адміністративні правопорушення, який є базовим у системі законодавства України про адміністративні правопорушення, закріплені в частинах 4, 5 ст. 529 Митного кодексу України [2, с. 4].

По-друге, під час здійснення провадження у справах про порушення митних правил можуть застосовуватися також і норми Кодексу адміністративного судочинства України [2, с. 4].

Водночас, підходячи до визначення переліку принципів, на основі яких здійснюється адміністративне провадження у справах про порушення митних правил, слід враховувати різноманіття вказаного вище законодавства та галузеві особливості кожного з них.

В юридичній літературі здебільшого переважають підходи до виділення трирівневої системи принципів здійснення провадження у справах про порушення митних правил, які однакові за своїм змістом, хоча і різні за формою. Так, О. В. Константа зазначає, що провадження у справах про порушення митних правил здійснюється на основі загально-правових принципів, закріплених у Конституції України, принципів митного регулювання, передбачених у Митному кодексі України, а також спеціально-правових принципів провадження у справах про порушення митних правил [3, с. 129-135].

А. В. Дусик також розподіляє правові принципи, на яких базується і здійснюється провадження у справах про порушення митних правил, на три групи: конституційні принципи, принципи митної справи та принципи адміністративно-процесуальної діяльності [4, с. 9].

Принципи є теоретичним стрижнем, неписаними правилами, дотримання яких наділяє певне явище такою комплексною характеристикою, як ефективність. На нашу думку недоцільно поділяти принципи адміністративного провадження у справах про порушення митних правил на головні та другорядні. Абсолютно кожний з принципів має самостійне значення, а вказаний різновид провадження у справах про адміністративні правопорушення не може слідувати лише одному

принципу, яким би важливим той не був, адже він виконує не одну, а цілу низку функцій. Також, на нашу думку не потрібно виділяти специфічні принципи досліджуваного правового інституту, адже вказане не дасть бажаних результатів, враховуючи тісний взаємозв'язок різних галузей права та їх інститутів між собою. Доцільно виділити єдину систему принципів адміністративного провадження про порушення митних правил до якої віднести такі принципи: верховенства права, законності, забезпечення права на захист і презумпції невинності особи, правової рівності, швидкості й економічності, охорони інтересів держави й особи, об'єктивної істини, оперативності, рівності громадян перед законом та органом уповноваженим розглядати справи про порушення митних правил, публічності, гласності, заохочення доброчесності, мовної політики.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI [Електронний ресурс] станом на 01.01.2017 – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
2. Дуженко С. А. Принципи провадження у справах про порушення митних правил крізь призму їх реалізації / С. А. Дуженко. // Теорія і практика правознавства. – 2014. – №1. – С. 1-14.
3. Константа О. В. Принципи провадження у справах про порушення митних правил / О. В. Константа // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук пр. / Акад. прав. наук України. Ін-т держ. буд-ва та місц. самоврядування. – Х. : Право, 2002. – Вип. 4. – С. 129-135.
4. Дусик А. В. Провадження у справах про порушення митних правил : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук : 12.00.07 / А. В. Дусик ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2006. – 18 с.